

עפ"ג 21036/09/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ג 21036-09-21 פלוני נ' מדינת ישראל
לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן - אב"ד
כב' השופט דניאל בן טולילה
כב' השופט יובל ליבדרו
המערער פלוני

נגד
המשיבה מדינת ישראל

נוכחים:

המערער וב"כ - עו"ד רז קרן ישועה

ב"כ המשיבה - עו"ד מיטל אמויאל

מהות הערעור: ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בקריית-גת (כב' השופטת נגה שמואלי-מאיר), מיום
29.07.21 בת"פ 67585-10-18

פסק דין

המערער הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש.

כתב האישום שהמערער הודה בעובדותיו מתאר שבתאריך 24.10.18 בשעת צהריים, המערער הגיע לבית סבתו, אשה
ילידת 1938, כדי לאכול ולהתקלח. הסבתא פנתה אליו בבקשה שיחזיר לה את סכום ההלוואה בסך 8,000 ₪ שנתנה
לו שבועיים קודם לכן והתפתח ביניהם ויכוח בנושא, במהלכו המערער דחף אותה בזמן שהיא ניקתה את השיש במטבח
וכתוצאה מכך היא נפלה לעבר השיש וראשה הוטח בשיש, ונגרמו לה שריטות ושטף דם בפנים וביד.

לקראת שלב העונש, שירות המבחן הגיש לבית המשפט מספר תסקירים על המערער בהם נסקרו נתוניו, נסיבותיו
וקורותיו, וצוינו התייחסותו לעבירה ולאפשרות שילובו בטיפול. ובסופם של דברים הומלץ להטיל על המערער של"צ
ולשקול ביטול הרשעתו ככל שיוצגו לבית המשפט נתונים המעידים על פגיעת ההרשעה באפשרותו לקבל מעמד כאזרח
ישראלי.

המערער הופנה לממונה על עבודות השירות לבחינת התאמתו לביצוע עבודות שירות ופעם אחר פעם הוא לא התייצב לראיון ובסופו של דבר הממונה על עבודות השירות לא הכין לגביו חוות דעת.

המאשימה עתרה לקבוע מתחם עונש הנע בין 6 ל- 18 חודשי מאסר וביקשה להטיל על המערער עונש ברף הבינוני וענישה נלווית. וההגנה ביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן.

בית המשפט עמד על הערכים המוגנים שנפגעו ממעשה העבירה של המערער ועל מידת הפגיעה בהם; בחן את נסיבות ביצוע העבירה; וציין את מדיניות הענישה הנוהגת; וקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין תקופת מאסר קצרה שניתן לרצותה בעבודות שירות ועד 14 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט בחן את בקשת המערער לביטול הרשעתו ודחה אותה תוך נימוק מפורט. שקל את מכלול הנתונים והנסיבות שאינם קשורים לביצוע העבירה, ובכללם נתוני המערער, העובדה שאין לו עבר פלילי, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה, עמדת המתלוננת, הודאת המערער- על משמעויותיה, התקופה בה המערער שהה במעצר ובתנאים מגבילים, והתרשמות שירות המבחן ממנו. והחליט לקבוע את עונשו של המערער ברף התחתון של המתחם שנקבע. בית המשפט ציין שהמערער לא התייצב לפני הממונה על עבודות השירות למרות ההזדמנויות הרבות שניתנו לו לעשות כן, וקבע שבנסיבות אין מנוס משליחת המערער למאסר. ובסופו של דבר הטיל על המערער 3 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, מאסרים על תנאי, פיצוי בסך 1,000 ₪ למתלוננת והתחייבות על סך 3,000 ₪ להימנע במשך שנתיים מביצוע כל עבירת אלימות.

מכאן הערעור, המופנה נגד רכיב המאסר בפועל.

ב"כ המערער טוען שאי התייצבות המערער לפני הממונה על עבודות השירות היתה נעוצה בחלק מהמקרים בקשיי שפה שלו כעולה חדש ובקושי שלו לקבל אישור רפואי נדרש. נטען, שבהתחשב במכלול הנתונים והנסיבות של מעשה העבירה ושל המערער, מן הראוי היה לקבוע את עונשו של המערער למאסר בעבודות שירות. שכן, גם בית המשפט קמא סבר שזהו העונש ההולם למעשה המערער. ובמצב דברים זה ובהתחשב בפגיעה שתיגרם למערער משליחתו למאסר, ובנסיבות שהביאו לכך שבסופו של דבר לא ניתנה על המערער חוות דעת של הממונה על עבודות השירות, יש לאפשר למערער הזדמנות נוספת להתייצב לפני הממונה על עבודות השירות. ובקשתו היא לאפשר למערער לשאת את המאסר שנגזר עליו בעבודות שירות ולחילופין לקצר את תקופת המאסר לחודש אחד.

ב"כ המשיבה טענה כי בית המשפט הלך לקראת המערער כברת דרך ארוכה ונתנו לו הזדמנויות רבות והוא לא ניצל אותן. טענה לחומרת מעשה המערער ולפגיעה שנגרמה בעטיו, ולכך שהמערער לא עבר טיפול. וביקשה לדחות את הערעור.

קראנו את מלוא החומרים הנוגעים לענין ושמענו את טענות הצדדים והחלטנו לדחות את הערעור.

בית המשפט קמא קבע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירה של המערער בנסיבותיו, לאחר ניתוח מקיף של כלל

המרכיבים הנוגעים לענין ובכלל זה נסיבות ביצוע העבירה - אופי האלימות, הפגיעה שנגרמה, הפגיעה שיכלה להיגרם, גיל המתלוננת, העובדה שהיא סבתו של המערער, נסיבות הגעת המערער לבית המתלוננת, כפיות הטובה שבהתנהגות המערער, ופערי הגיל והכוח. ומדיניות הענישה הנוהגת - תוך סקירת פסיקה רלוונטית. ומתחם העונש ההולם שנקבע, מקובל עליו.

והשיקולים שבית המשפט קמא שקל בקביעת עונשו של המערער בתוך המתחם, ראויים ומדודים.

בית המשפט היה נכון לשקול להסתפק בהטלת מאסר בעבודות שירות על המערער ולשם כך נתן למערער תשע (!) הזדמנויות להתייצב לפני הממונה על עבודות השירות. פעם אחר פעם המערער לא התייצב לפני הממונה ובפעם היחידה שהתייצב הוא לא הציג את המסמכים שהיה עליו להביא וגם בהזדמנויות הנוספות שניתנו לו לאחר מכן הוא לא טרח להתייצב. במצב דברים זה המערער לא הותיר לבית המשפט ברירה אלא לקבוע את עונשו למאסר מאחורי סורג ובריא.

ודוק, המערער נדון למאסר בפועל בשל מעשה העבירה שלו ולא מפני שהוא לא התייצב לפני הממונה על עבודות השירות. שליחתו לממונה על עבודות השירות נועדה לבחון אפשרות שהוא ישא את המאסר שייגזר עליו בעבודות שירות, ומשהמערער לא איפשר את מיצוי הבירור הרי שאפשרות זו לא עמדה עוד על הפרק. בסופו של דבר נשיאת מאסר בעבודות שירות היא פריבילגיה שנאשם צריך לפעול לקידומה ולגלות רצינות לשם מימושה וכשהוא איננו פועל כמצופה בשלב שלפני גזר הדין יש בכך סימן לבאות, שהוא בעצם איננו מתאים לנשיאת מאסר בעבודות שירות.

תקופת המאסר שבית המשפט קבע למערער, עומדת בהלימה לחומרת מעשיו בנסיבותיהם ולמידת אשמו, ומתחשבת במידה ראויה במכלול הנתונים והנסיבות הרלוונטים לשאלת העונש והיא איננה מחמירה אתו כלל ועיקר.

ככלל, בהליך של ערעור, אין מקום לאפשר למי שהערכאה הדיונית ביקשה לגביו חוות דעת של הממונה על עבודות השירות והוא סירב למהלך או לא שיתף פעולה איתו, להחזיר את הגלגל לאחור ולשוב ולבקש חוות דעת מהממונה על עבודות השירות. צעד כזה מנוגד לסדר התקין; מעודד נאשמים לפעול ב"שיטת מצליח", בידיעה שאם בסופו של דבר בית המשפט יטיל עליהם עונש חמור יותר מזה שהם קיוו לו, הם תמיד יוכלו לחזור לאותה נקודה במסגרת הערעור; וגורם להשחתת זמן ומשאבים מערכתיים ולפגיעה בנאשמים המשתפים פעולה עם התהליך התקין.

המערער הגזים בכל קנה מידה ואין כל סיבה לאפשר לו כעת הזדמנות נוספת על ההזדמנויות הרבות שניתנו לו.

בקשת ב"כ המערער לצמצם את תקופת המאסר של המערער לחודש אחד, על בסיס החישוב שחודש מאסר שווה בערכו לשלושה חודשי עבודות שירות, יוצאת מהנחה בלתי מבוססת שבית המשפט התכוון לגזור על המערער 3 חודשי מאסר בעבודות שירות. הדעת נותנת שתקופת המאסר בפועל של המערער נקבעה בהתחשב בכך שהמאסר הוא מאחורי סורג ובריא, ולכן אין כל מקום לעשות את ההתאמה הנטענת.

נוכח כל האמור, אנו דוחים את הערעור.

על המערער להתייצב ביום 31.1.22 בשעה 11:00 בכלא "דקל" במתחם בתי הכלא בבאר-שבע, או בכלא אחר לפי הוראת שב"ס, לנשיאת מאסרו.

מוצא בזה צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד המערער.

הצו יעמוד בתוקפו עד להתייצבות המערער לנשיאת מאסרו.

כל תנאי השחרור הקבועים למערער יעמדו בעינם עד להתייצבותו לנשיאת מאסרו.

ניתן והודע היום כ"ה טבת תשפ"ב, 29/12/2021 במעמד הנוכחים.

אליהו ביתן, שופט, סגן הנשיאה דניאל בן טולילה, שופט יובל ליבדרו, שופט